

Kohti kiertotalouslakia

Ympäristöneuvos Anna-Maija Pajukallio, ympäristöministeriö

UUMAN vuosiseminaari 27.11.2024

Terveydenhoitolaista kiertotalouslaiksi

- **Terveydenhoitolaki 1927**
- Ensimmäinen jätelaki eli **jätehuoltolaki** vuodelta 1979
- Nykyaikaisen jätehuollon perustan loi vuonna 1994 voimaan tullut **jätelaki** (EU-säätely taustalla)
  - laki sisälsi jo "kiertotalouskomponentteja": etusijajärjestyksen aihio, tuottajavastuu 2004
- **Jätelain kokonaisuudistus 2010** <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110646>
  - jätelaki + 20 asetuksen kokonaisuus
  - "kiertotalouskomponentteja" lihavoitettiin
  - jätelakiin tehty sen jälkeen toistakymmentä muutosta
- EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelma **CEAP** (2020), lukuisia säädöksiä
  - edetään yhä enenevässä määrin kohden kiertotalousajattelua
  - asetukset yleistyvät, elinkaarinäkökulma
- **Jätelaista kiertotalouslaiksi** – hanke käynnistyi kesällä 2024 [Työryhmän asettamispäätös 28.6.2024](#)
  - tavoitteena hallituksen esitys syksyllä 2026

Kiertotalouslakihankkeella on monia tavoitteita – Petteri Orpon hallituksen ohjelma sisältää useita kiertotaloutta koskevia kirjauksia

Selkeytetään jätealan lainsäädännön systematiikkaa ja suhdetta etenkin tuote- ja kemikaalisääntelyyn. Näin vähennetään sääntelytaakkaa ja luodaan mahdollisimman ennustettava toiminta- ja investointiympäristö kiertotalouden toimijoille.

Vahvistetaan tuotteita ja jätteitä koskevan sääntelyn elinkaarinäkökulmaa, lisätään kiertotalousmarkkinaa edistävää ohjausta ja toimia materiaalikiertojen edistämiseksi.

Parannetaan jätteisiin ja jätehuoltoon liittyvän tiedon julkisuutta ja saatavuutta.

Vähennetään vapaamatkustusta tehostamalla laillisuusvalvontaa ja luodaan yrityksille mahdollisimman tasapuoliset lähtökohdat toimia ja innovoida.

Pannaan täytäntöön valmisteltavana olevaa EU-sääntelyä, kuten jätedirektiivin muutos ja ajoneuvojen kiertotalousasetus. Pyritään samalla varmistamaan, että Suomi saavuttaa EU:n lainsäädännössä asetetut ja lähiaikoina asetettavat uudet tavoitteet, jotka koskevat mm. yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteen kierrätystä, rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistä materiaalina ja elintarvikejätteen vähentämistä.

Lähtökohtia valmisteluun

- Lähtökohtana voimassa olevan jätelain (646/2011) kokonaisuudistus
  - Jätelaissa säännöksiä, joiden sisältö tullaan säilyttämään sellaisenaan tai pienin muutoksin
    - säännöksiä, joiden muuttaminen on haastavaa/mahdotonta: EU-säätelystä tulevat velvoitteet (täytäntöönpano) ja terminologia
    - toimivina pidetyt säännökset ja viimeaikaisesti uudistetut säännökset
  - **Samalla jätelaki on riittämätön kiertotaloussiirtymässä, joten uudistuksessa**
    - pyritään parantamaan nykysäätelyn toimivuutta, missä mahdollista
    - pyritään tekemään ratkaisuihin aikaa kestäviä (ml. tuleva EU-säätely)
    - arvioidaan uutta sisältöä ja ohjauskeinoja, joilla lisäarvoa
    - samalla uudistettaneen merkittävästi asetustason säätelyä
  - Alustavasti tunnistettuja teemoja mm.
    - Uudet kiertotaloustavoitteet lakiin?, etusijajärjestyksen kehittäminen, ohjauskeinot kierrätyksen ja polton hillinnän tehostamiseksi, muut ohjauskeinoteemat (esim. jakamistalous, uudelleenkäyttö, uusiomateriaalit, käyttöosuusvelvoitteet, kytkennät muuhun lainsäädäntöön), laillisuusvalvonnan ja seuraamussäätelyn kehittäminen

Kiitos!

Anna-Maija Pajukallio

anna-maija.pajukallio@gov.fi

p. 050 461 8652

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

